



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Прев 197/2015  
18.02.2016.године  
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Месна заједница Р. из Р, коју заступа Општински јавни правобранилац из Деспотовца, против туженог Н.З., предузетника СЗЗ ФР Н.З. из К., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 1434/14 од 02.03.2015.године, у седници већа одржаној дана 18.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

**УСВАЈА СЕ** ревизија тужиоца, **преиначује** пресуда Привредног апелационог суда Пж бр. 1434/14 од 02.03.2015.године у ставу другом изреке, тако што се одбија жалба туженог као неоснована и потврђује пресуда Привредног суда у Београду П бр. 8413//12 од 04.12.2013.године, у делу става 1 изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 2.409.355,06 динара са законском затезном каматом од 19.01.2007.године па до коначне исплате и у ставу трећем изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.102.780,00 динара.

**Образложење**

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 8413/12 од 04.12.2013.године, у ставу првом изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 2.829.396,66 динара са законском затезном каматом од 19.01.2007.године до кончане исплате. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужба повучена за износ од 314.060,00 динара са законском затезном каматом на тај износ. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.102.789,00 динара.

Привредни апелациони суд је побијаном пресудом Пж бр. 1434/14 од 02.03.2015.године, у ставу првом изреке, одбио жалбу туженог као неосновану и потврдио првостепену пресуду Привредног суда у Београду у делу става један изреке, којим је обавезан тужени да плати тужиоцу износ од 420.041,60 динара са затезном каматом од 19.01.2007.године до коначне исплате. Ставом другим изреке другостепене пресуде преиначена је првостепена пресуда у делу става један

изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 2.409.355,06 динара са законском затезном каматом од 19.01.2007.године до коначне исплате, као и у ставу трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу исплати износ од 2.409.355,06 динара са законском затезном каматом од 19.01.2007.године до коначне исплате, и одлучено да свака странка сноси своје трошкове. Ставом трећим изреке другостепене пресуде, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11) и члана 23. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС2 бр. 55/14) и одлучио да је ревизија тужиоца основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревидент у погледу одлучивања о главном захтеву не указује на постојање других битних повреда које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Међутим, основан је ревизијски навод да је другостепени суд у преиначеном делу погрешно применио материјално право, што је разлог за преиначење другостепене пресуде у наведеном делу.

Према утврђеним чињеницама, тужилац и тужени су 14.09.2006.године закључили уговор о грађењу по коме је тужилац као наручилац радова уплатио туженом као извођачу радова аванс у износу од 5.000.000,00 динара док је за други део аванса од 5.000.000,00 динара између тужиоца и туженог закључен уговор о цесији од 14.12.2006.године, по коме је тужилац пренео своје потраживања према ЈП ПУ Р. који је имао према уговору број 100/2006 од 13.09.2006.године. Тужилац је уговор о грађењу раскинуо 03.09.2007.године због неизвршења уговорних обавеза. У предметном спору тужени је правноснажно обавезан да тужиоцу уплати износ од 2.557.862,46 динара са припадајућом каматом обзиром да је тужилац неспорно туженом уплатио износ од 5.000.000,00 динара и за 2.590.644,89 динара му је испоручен угаљ по уговору о цесији, а тужени је неспорно извео радове тужиоцу у вредности од 4.298.680,88 динара. У поновном поступку за укинути део тужбеног захтева од 3.143.456,66 динара, тужилац је повукао тужбу за износ од 314.060,00 динара са припадајућом каматом. Првостепени суд је утврдио да је тужени своје неспорно потраживање према ЈП ПУ Р. по уговору о цесији од 14.12.2006.године такође уговором о цесији од 03.01.2007.године у вредности од 5.000.000,00 динара уступио Д.О.О. А.с.е. из Б., да би 14.05.2007.године између ЈП ПУ Р. као цезуса, А.с.е. д.о.о. из Б. као цедента и туженог као цесионара био закључен уговор о цесији на износ од 2.545.321,98 динара, при чему у овом уговору није наведено које потраживање према Р. д.о.о. А. уступа туженом.

Код овако утврђених чињеница, првостепени суд је у целости усвојио преостали тужбени захтев тужиоца закључујући да је тужилац уговором о цесији од 14.12.2006.године испунио своју обавезу исплате дела аванса у смислу члана 444. став 1. ЗОО у вези са чланом 308. став 1. истог закона, те како исти није оправдан изведеним радовима туженог по уговору о грађењу који је раскинут применом члана 132. ЗОО обавезао је туженог да тужиоцу врати оно што је тужилац дао у реализацији ракинутог уговора.

Сурпотно првостепеном суду, другостепени суд сматра да се у конкретном случају ради о цесији ради наплаћивања у смислу чланја 442. став 2. ЗОО на основу кога се може сматрати да је тужиочева обавеза по уговору о градњи испуњена тек када тужиочев дужник-цезус овде ЈП ПУ Р. пријемнику, овде туженом, испуни цедирану обавезу. Како тужилац није доказао да је туженом по основу уговора о цесији испоручен угаљ у износу од 2.409.355,06 динара, то је применом правила о терету доказивања одбио тужбени захтев у делу за који тужилац није доказао да је тужени преузео угаљ по основу уговора о цесији од 14.12.2006.године, па самим тим није ни у обавези да тај износ врати тужиоцу применом одредбе члана 132. Закона о облигационим односима.

Основан је ревизијски навод о погрешној примени материјалног права од стране другостепеног суда, јер се у конкретном случају уговор о цесији закључен између тужиоца и туженог не може сматрати уговор о цесији ради наплате. Тужилац је уместо дуговане престације, дела аванса по уговору о грађењу, уступио туженом као повериоцу своје потраживање које је имао према ЈП ПЕУ Р. за испоруку угља. Стога се ради о уступању уместо испуњења у смислу члана 444. став 1. у вези са чланом 308. ЗОО. Код уступања уместо испуњења закључењем уговор о уступању дужникова обавеза се гаси до износа уступљеног потраживања. Међутим, и у овом случају он је одговоран за постојање и наплативост уступљеног потраживања, што проистиче из правила о замени испуњења. Чињеница да је тужени уговором о цесији од 03.01.2007.године уступио своје потраживање добијено цесијом од тужиоца трећем лицу д.о.о. А.с.е. из Б., значи да је тужени остварио економски ефекат цесије, односно реализовао цедирано потраживање, те закључак тужиоца број 44/2007 од 28.06.2007.године, којим тужилац налаже обустављање сваке даље испоруке угља туженом нема утицаја на међусобни однос парничних странака у погледу цедираног потраживања. Како је тужилац туженом по основу уговора о грађењу испунио уговорне обавезе у погледу исплате аванса који није покривен радовима туженог, те је уговор о грађењу раскинут на основу члана 132. ЗОО, тужилац има право да му се врати и споран износ од 2.409.355,06 динара са припадајућом каматом за који износ је правилно првостепени суд усвојио тужбени захтев, а другостепени суд погрешном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев у овом делу одбио.

Обзиром на успех тужиоца у спору, правилном применом одредби члана 153. став 2. и 154. ЗПП тужиоцу припадају трошкови досуђени првостепеном пресудом. Жалбени трошкови тужиоцу не припадају, јер се ради о трошковима одговора на жалбу, који трошкови нису били нужни ради вођења парнице, а ревизијски трошкови тужиоцу нису досуђени, јер исти нису тражени ни опредељени.

На основу свега изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија  
Бранко Станић,с.р.**